R A D A
GMINY DYDNIA
woj. podkarpackie

UCHWAŁA NR VI/44/ 2011
RADY GMINY DYDNIA
z dnia 24 marca 2011 r.
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2014

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz 1591 z późn. zm.)

Rada Gminy uchwala:

§ 1.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2011 – 2014

I. WSTĘP

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym tworzy się Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Dydnia. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym o zasięgu nie tylko globalnym ale i lokalnym. Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy. W przypadku samorządów lokalnych jest to głównie podjęcie skutecznych działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczających wiedzy o zjawisku pomocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Realizacja Programu uwzględnia działania w sferze: prewencji; prawa; zdrowia; edukacji; pracy socjalnej.

PRZEMOC, według definicji zawartej w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

„Przemoc w rodzinie, jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie".

Specjaliści wyróżniają pięć podstawowych form przemocy w rodzinie:

· **fizyczna** – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji. To właśnie jej drastyczne przykłady są pokazywane przez media;

· **psychiczna** – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby;

· **materialna** – uniemożliwianie podjęcia pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny;

· **seksualna** – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt);

· **zaniedbanie** – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych.

O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Poszczególne formy przemocy najczęściej występują w połączeniu z innymi. Osoby, które są krzywdzone fizycznie czy wykorzystywane seksualnie, czują się jednocześnie upokorzone, upodlone, odarte z godności.

Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga współpracy i współdziałania placówek zajmujących się pomocą rodzinie i dziecku oraz służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Współpraca dotyczyć powinna wszystkich aspektów problemu, poczynając od jego diagnozy, poprzez odpowiednie interwencje, a następnie łagodzenie i terapię urazowych skutków domowego znęcania.

II. PODSTAWA PRAWNA:

Program będzie realizowany o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn.zm.)
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.)

III. CEL GŁÓWNY

Celem programu przemocy jest minimalizacja i przeciwdziałanie zjawiska przemocy przez stworzenie systemu pomocy ofiarom oraz sprawcom przemocy w rodzinie.

IV. ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Powołanie zespołu interdyscyplinarnego.
3. Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie kompetencji pracowników i służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.
5. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
6. Oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie.
7. Edukacja dzieci i młodzieży dotycząca problematyki przemocy w rodzinie.
8. Promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.

V. ADRESACI PROGRAMU

1. Ofiary przemocy w rodzinie:

- dzieci,
- małżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne.

2. Sprawcy przemocy w rodzinie.
3. Świadkowie przemocy w rodzinie.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dydni,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dydni,
3. Zespół Interdyscyplinarny,
4. Szkoły Podstawowe i Gimnazja w gminie Dydnia,

5. Posterunek Policji w Dydni,

6. Placówki służby zdrowia,

7. Organizacje pozarządowe,

8. Świetlice dla dzieci i młodzieży prowadzone przez Gminny Ośrodek Kultury, Bibliotek, Promocji i Wypoczynku w Dydni (GOKBPiW).

VII. ZADANIA PROGRAMU

Zadanie 1.

Systematyczna diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Dydnia:

1. Zbieranie wszelkich dostępnych danych, dotyczących: skali zjawiska, identyfikacji ofiar, identyfikacji sprawców, które pozwolą dokonać pomiaru zjawiska.

Źródłem informacji będą statystyki policji, sądu, szkół, pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Przeprowadzanie diagnozy i ustalanie zasobów środowiska lokalnego, tj. działalności instytucji, placówek, organizacji pozarządowych, świetlic, osób zajmujących się pomaganiem.

Zadanie 2.

Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego - grupy specjalistów reprezentujących instytucje realizujące program:

1. Określenie zasad wzajemnej współpracy służb i instytucji.
2. Opracowanie modelowej procedury i strategii postępowania w konkretnych przypadkach przy udziale członków zespołu interdyscyplinarnego.
3. Stałe diagnozowanie zjawiska przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem skali krzywdzenia i zaniedbywania dzieci.
4. Edukacja środowiska lokalnego.
5. Cykliczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego mające na celu badanie efektywności stosowanych procedur, instrumentów i narzędzi pomocy, wsparcia ofiar przemocy w rodzinie, sygnalizowanie zmian i dostarczanie niezbędnych informacji, wspieranie w działalności współpracujących ze sobą instytucji, badanie i ocena zjawiska przemocy w gminie;

6. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego tj. opracowywanie zasad postępowania w sytuacjach przemocy, kierowanie do specjalistów, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, dobór najkorzystniejszych metod działania w sytuacjach przemocy, określenie sposobów rozwiązywania problemów związanych z przemocą dotyczących indywidualnych środowisk, określenie sposobów szybkiej interwencji w sytuacji pojawienia się przemocy w rodzinie.

Zadanie 3.

Zwiększenie świadomości i wiedzy mieszkańców gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy i możliwości uzyskania pomocy:

1. Przygotowanie i udostępnienie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie.
2. Udział w kampaniach edukacyjnych.
3. Prowadzanie programów edukacyjnych dla rodziców.

Zadanie 4.

Zwiększanie kompetencji pracowników i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

1. Systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, nauczycieli, członków gminnej komisji udzielających pomocy ofiarom przemocy domowej.
2. Stosowanie procedury „Niebieskich Kart" przez Posterunek Policji, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służbę zdrowia i placówki oświatowe.
3. Zadbanie o prawidłową komunikację pomiędzy instytucjami pomocowymi.

Zadanie 5.

Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie: .

1. Pomoc terapeutyczna dla osób doznających przemocy w rodzinie w grupie wsparcia dla ofiar przemocy;
2. Pomoc indywidualna dla ofiar przemocy.

3. Poradnictwo specjalistyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (prawne, rodzinne, socjalne).

4. Ochrona osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych przed przemocą domową.

5. Pomoc psychologiczna indywidualna i grupowa dla dzieci i młodzieży będących świadkami, lub ofiarami przemocy domowej.

6. Współpraca z ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, ośrodkami interwencji kryzysowej w celu udzielenia pomocy w uzyskaniu schronienia.

7. Prowadzenie telefonu zaufania dla ofiar przemocy.

Zadanie 6.

Oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie:

1. Działania korekcyjno - edukacyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw mieszkańców gminy Dydnia wobec przemocy w rodzinie.
2. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
3. Zmniejszenie liczby przypadków przemocy w rodzinie.
4. Zmniejszenie liczby rodzin, w których interwencje służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie.
5. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
6. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.
7. Zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji społecznych pracujących w obszarze przemocy domowej oraz poprawa współpracy w tym zakresie.

IX. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Każda ze służb zajmujących się przemocą w rodzinie raz na rok będzie dokonywała analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o dane przekazane przez podległych pracowników.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie:

- instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie;
- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (z podziałem na grupy wiekowe);
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

X. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Środki własne budżetu Gminy Dydnia.
2. Środki pozyskane z innych źródeł (dotacje celowe z budżetu państwa, pozyskane środki z UE).

XI. NADZÓR NAD PROGRAMEM

Nadzór na realizacją Programu oraz podejmowanie niezbędnych działań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych celów sprawować będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dydni.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dydnia, który corocznie przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
mgr Piotr Szul